

החולץ ליבמתו פרק רביעי יבמות לז.

עין משפט נר מצוה

ב א ב מיי פ"א מהל
 גירושין הלכה כח סמנ
 עשין יו טו"ע א"י סימן
 י סעיף י:
ב א ג מיי פ"א מהלכות
 יבם הלכה כח סמנ
 לאזין קח טו"ע עס סימן
 ד סעיף כה יוסימן קסד
 סעיף י:
בב ד מיי פ"ז מהל
 אסורי ביאה הלכה
 כח סמנ עס טו"ע עס
 סימן ד סעיף כד:
בג ה מיי עס וטו"ע
 עס סעיף לו וסעיף
 לב:

מוסף רש"י

באורתא אמר רבא
 הכי. כקאלמרת דלמת וז
 ולמת וז חוללת ובצפרא
 הדר ביה. ולמט אשכ
 כון אינה חוללת (שבח
 קדו). א"ל. רב משרשול
 לריבול (עס: רב שורביא
 לרבינא לפי הגירסא בגמ'
 טו). שריתו. בלא לילית
 וברמיא ונמי שמוען,
 יתה ארעא דתשתרו
 אף תרבא. רבא דרשאון
 מלג בליתו (עס). ודאן
 בודאן מותר. כון
 ממוסר צמימיי (קדושו
 טד). ודאן בספיקן.
 כון ממוסר וממי צמתי
 ואסופי (עס). ספיקן
 בודאן. שמוקי ואסופי
 ממוסר וממי (עס).
 בספיקן בשמוקיי (עס).
 שמוקי. ספיקן בשמוקיי
 אסופי בשמוקיי (עס).
 אסופי. שמה זה כשר זה
 פסול (עס). וברותי. בגמ'
 מפרש מאי ספיקויהו,
 וימיו אהש שמוסי
 סתהרי צברי שמוקו,
 כדכתיב (מלכים ב' יז)
 ויה מלך אשור מבבל
 ומסותה וגו' ועל עס
 שדכאס מותה נקראו
 סמיס ומגירכו מילתה
 האריות כדכתיב (עס)
 ויגלו בהס חת האריות
 ויבאו (קדושו טו). הלל
 שנה. משנה אחת בצמימת
 עשרה יוספין כו' וכל
 האסורין עשה מותרין
 לבא זה בזה (עס טה).

מי עבד רבנן תקנתא או לא. צעיא זו אליבא דרבנן ולא אליבא
 דר' מאיר ומכאן מדקדק דר"ג ובשאלות דהא דלמנר צפ'
 אע"פ (כתובות דף ס: וסס) הלכה כר"מ בגזרותיו היינו דוקא
 בגזרותיו ולא בצנקותיו: **א** כ"ה היו"דת בוי'. כה"ג דייק ברפ"צ

דכתובות (דף נז: וז): **ג** זבי כל הינשאת
 בתולה יש לה קול כו' וצפ' המפלת
 (גדה דף כט). גבי כל היולדות
 מטופות אכל צפרק ואלו טריפות
 (תולין דף נג). גבי כל הדורס א"ן
 כפרנו נשמטת לא דייק אע"ג דכל
 לאו דוקא: **ד** ר"ב היו"דת א"ב בוי'.
 וא"ת מה מועיל המתנת ג' חדשים
 משום הבחנה אכתי יכול לבא לידי

ספק אס משאש מיד ותלד לו' חדשים
 ויזכר אחד או אפילו ג' ימים דיש
 להסתפק אם הוא בנו של ראשון ולא
 נקלט הזרע עד יוס ג' או הוא בנו
 של שני דיולדת לשבעה יולדת
 למקוטעים וזהו מימה לומר שמהא
 האשה נזכרה להמתין ג' חדשים וג'
 ימים דלקמן משמע דג' חדשים דוקא
 דלמנר חוץ מיום שמת צו ויום
 שנתארסה צו וא"ן לומר כיון דלאמתנה
 ג' חדשים שריא לנשוא ולא חיישינן
 שמה תלד משני לסוף ששה חדשים וב'
 ימים או ג' דסמיכין ארובא דלנ'ו'
 ילדו וצ"כ אפילו תוך ג' חדשים תנשא
 דסמיכין ארובא וא"ן צריך להמתין
 אלף חדש אחד ושזכר א"ן ספק דלס'
 תלד לנפ"י מ'ו' נמימתת ראשון א"ן
 להסתפק שמה הוא מ'ו' לאחריו דלולין
 צמר רוב נשים דלנ'ו' ילדו אלף ע"כ

כל מקום שיכול לבא לידי ספק החמירו
 חכמים וי"ל דכ"כ לא היה משפחה
 הכרת העובר של ראשון עד שליש
 ימיה מן השני: **ו** ווא"י ולא הובר.
 מינה דלאמאי לא מוקמין כל בחזקת
 הימנר ליבם ולא יתמיז בלאשת תלוי
 ויהא נמי ולד שני כשר דמוקן מיעוט
 יולדת לשבעה אחוקה ואימרע ליה
 רובא ונסמוך ארובא דעוברת ניכר
 לשליש ימיה דלעיל צפ' ד' אחין (דף
 ז): חשבינן לה חזקה גבי ספק קידושין
 ולקמן צפ' בנתא (דף קט. וסס)
 אפילו היתה צרמה מעוברת חשבינן
 לה בחזקת זקוקה וכ"ת דאיכא רובא
 אחרניא דרוב נשים מתעברות ויולדות
 לפיכך יש להחזיקה כמעוברת מן
 הראשון וא"ן סברא כלל לומר כגמים
 ששהו עס צעליהן כמה שנים ולא
 עיברו ומתו צעליהם דרוב מעוברות
 ולקמן (דף קט.) הוא דלמנר לה גבי
 האשה שהלך צעלה וצרתה למדינת
 היס: **ז** ראשון ראוי להיות בה"ג.
 והא דלמנר צפ"ק דכתובות (דף יג:
 וסס) גבי עשר כהנים שפירש אחד
 מהן ובעל הולד שמוקי שמתקין אותו
 מדין כהונה צעין זרעו מיוחס
 אחריו לקמן צפ' נשואין (דף ק:)
 פריך לה ומשני זרעו מיוחס אחריו
 דרבנן ובי גזור רבנן צנוט בנישואין
 לא גזור: **ח** סבר' זה ברב דאמר
 ה"לכה בר' אלעזר. והא דפריך

באורתא אמר רבא הכי. כקאלמרת: **לפרא** הדר ציה. ושמעתי
 מפיו שאינה חוללת: **הא מאי**. לר' יהושע צריה דרב אדי קצעי
 לה: **מי עבוד רבנן תקנתא לנפן**. דלע"ג דלישראל צעין יוליא
 צגט עד שגייע זמנו התם הוא דלכשיגיע זמנו מני לשהורה אבל
 הלא דאי נגמר לה לא מני מהדר לה
תסקי צהפרשה צעלמא: **עדינן**
כרבנן. וסמיכין אולד: **קדשה צמוך**
שנשה. שזס אלמנה או גרושה:
עירוקה מספיה. לא צעי למיכפיה
 דלכתוב גט דגלי דעמיה דלא צעי
 לכווס עד זמנו: **ורוב נשים** לנ'ו'. ודן.
 ולימיה מטאת דודאי צר קמא הוא
 ואשת אח צת בניס צעל: וזו הואיל
 ולא הוכר עוברת לנשי ימיה. דאי
 הוכר לא הוה מספקא לן: לנשי
ימיה. דכתיב ויהי כמשלש חדשים
 (בראשית לה): **אימרע** לה רובא. דלא
 תשדיה צמר רוב נשים אלף ספק
 צמר מיעוט ספק צמר רוב: **ראשון**.
 דספק הוה ראו להיות כהן גדול
 ממנה נפשך: **והשני**. אס קיימה עד
 שילדה לו צן ודאי ממוסר מספק שמה
 ראשון צן המתה א"ן וקאי עליה צכרת
 ואישתכח א"ן שני ולד חייבי כריתות
 וממוסר: **מאי קאמה**. ר"א צן יעקב
 היכי מני לנפוקי מספק ממוסר: **אמר**
צנינו כו' ספק ממוסר הוה ואסור
בממוסר. וצכשה: ר"א א"ן אומר
א"ן ממוסר מספק א"ן כודאי ממוסר
הוה ומוסר בממוסר. דקסבר ספיקן
 בודאן מותר: **והשני ממוסר ודאי הוה**
מספק. כלומר מתוך ספק זה נעשה
 כודאי ממוסר ומותר בממוסר: **וקמיפלגי**.
 אצ"י ורבא דמר מוקי רבי אליעזר
 צן יעקב להיתירא ומר מוקי ליה
 לנאסורא פליגי צדרי (א) אליעזר: **ודאן**
בספיקן אסור. שמה הספק כשר
 הוא ומנלא צא ממוסר כהן וכן ספק
 ממוסר צכפק ממוסר דשמה זה פסול
 וזה כשר: **שמוקי**. שמוקא אצ"י ואמו
 משתקמו: **אסופי**. שנאסף מן השוק.
 וצכולהו איכא למיחש שמה מספול
 נמעברה: **כוסין**. א"ן מקפיד על
 קידושי כסף ושטר דלית ליה גזירה
 שזס דקיחה קיחה וכי מקדש חד
 מנסבא לבידך לפיכך כולן ספק
 ממוסרס חס שמה נמקדשה אמנו לאחר:

הגהות הב"ח
 (א) נ"ג ר' אליעזר בן
 יעקב אומר אינו ספק
 ממוסר אלף ודאי: (ב) רש"י
 ד"ה ר' אליעזר בן יעקב
 אומר א"ן ממוסר: (ג) ד"ה
 וכולן וכו' א"ן אמרת
 בשלמא ספקן:

תוס' חד מקובאי
 פריהק ונת ד"ה (מותר)
 [נפ"ל הוי. עמד וקדשה
 בתוך ג' חדשים וברח
 פליגי רב אחא ורפריח חד
 אמר משמתין ליה עד
 שיצטיא בנט (ושמואי)
 [חדד אמר] ערוקיי מסתייה
 דגלי דעמיה שא"ן דעמו
 לכנסה עד אחר שלשה
 חדשים והלכתא ערוקיי
 מסתייה אבל לא ברח
 יוציא בנט אפי' קדשה
 ביום השלמת שלשה
 חדשים דק"ל צריכה
 להמתין ג' חדשים חוץ
 מיום שמת בו והרץ א"פ
 שנתארסה בו. הרב אלפס
 כתב דלאמתת חבירו
 ולגרושת חבירו בתוך ג'
 חדשים משמע דהא אס'
 קדש אלמנה אחוה (א) לא
 איבעי ג' חדשים אלא
 אמר ערוקיי מסתייה
 והדב"ד כתב דה"ה אס'
 קדש אשת אחוה דהא לא
 ספקא דמתני' אמתתה הא
 שמועמא:

באורתא אמר רבא הכי. כקאלמרת: **לפרא** הדר ציה. ושמעתי
 מפיו שאינה חוללת: **הא מאי**. לר' יהושע צריה דרב אדי קצעי
 לה: **מי עבוד רבנן תקנתא לנפן**. דלע"ג דלישראל צעין יוליא
 צגט עד שגייע זמנו התם הוא דלכשיגיע זמנו מני לשהורה אבל
 הלא דאי נגמר לה לא מני מהדר לה
תסקי צהפרשה צעלמא: **עדינן**
כרבנן. וסמיכין אולד: **קדשה צמוך**
שנשה. שזס אלמנה או גרושה:
עירוקה מספיה. לא צעי למיכפיה
 דלכתוב גט דגלי דעמיה דלא צעי
 לכווס עד זמנו: **ורוב נשים** לנ'ו'. ודן.
 ולימיה מטאת דודאי צר קמא הוא
 ואשת אח צת בניס צעל: וזו הואיל
 ולא הוכר עוברת לנשי ימיה. דאי
 הוכר לא הוה מספקא לן: לנשי
ימיה. דכתיב ויהי כמשלש חדשים
 (בראשית לה): **אימרע** לה רובא. דלא
 תשדיה צמר רוב נשים אלף ספק
 צמר מיעוט ספק צמר רוב: **ראשון**.
 דספק הוה ראו להיות כהן גדול
 ממנה נפשך: **והשני**. אס קיימה עד
 שילדה לו צן ודאי ממוסר מספק שמה
 ראשון צן המתה א"ן וקאי עליה צכרת
 ואישתכח א"ן שני ולד חייבי כריתות
 וממוסר: **מאי קאמה**. ר"א צן יעקב
 היכי מני לנפוקי מספק ממוסר: **אמר**
צנינו כו' ספק ממוסר הוה ואסור
בממוסר. וצכשה: ר"א א"ן אומר
א"ן ממוסר מספק א"ן כודאי ממוסר
הוה ומוסר בממוסר. דקסבר ספיקן
 בודאן מותר: **והשני ממוסר ודאי הוה**
מספק. כלומר מתוך ספק זה נעשה
 כודאי ממוסר ומותר בממוסר: **וקמיפלגי**.
 אצ"י ורבא דמר מוקי רבי אליעזר
 צן יעקב להיתירא ומר מוקי ליה
 לנאסורא פליגי צדרי (א) אליעזר: **ודאן**
בספיקן אסור. שמה הספק כשר
 הוא ומנלא צא ממוסר כהן וכן ספק
 ממוסר צכפק ממוסר דשמה זה פסול
 וזה כשר: **שמוקי**. שמוקא אצ"י ואמו
 משתקמו: **אסופי**. שנאסף מן השוק.
 וצכולהו איכא למיחש שמה מספול
 נמעברה: **כוסין**. א"ן מקפיד על
 קידושי כסף ושטר דלית ליה גזירה
 שזס דקיחה קיחה וכי מקדש חד
 מנסבא לבידך לפיכך כולן ספק
 ממוסרס חס שמה נמקדשה אמנו לאחר:

(א) נראה דל"ל בתוך ג' חדשים
 לא אמרין דערוקה מספיה
 דהא אפסקא דמתני' אמר
 הוה אמתתא.

באורתא אמר רבא הכי. כקאלמרת: לפרא הדר ציה. ושמעתי
 מפיו שאינה חוללת: הא מאי. לר' יהושע צריה דרב אדי קצעי
 לה: מי עבוד רבנן תקנתא לנפן. דלע"ג דלישראל צעין יוליא
 צגט עד שגייע זמנו התם הוא דלכשיגיע זמנו מני לשהורה אבל
 הלא דאי נגמר לה לא מני מהדר לה
 תסקי צהפרשה צעלמא: עדינן
 כרבנן. וסמיכין אולד: קדשה צמוך
 שנשה. שזס אלמנה או גרושה:
 עירוקה מספיה. לא צעי למיכפיה
 דלכתוב גט דגלי דעמיה דלא צעי
 לכווס עד זמנו: ורוב נשים לנ'ו'. ודן.
 ולימיה מטאת דודאי צר קמא הוא
 ואשת אח צת בניס צעל: וזו הואיל
 ולא הוכר עוברת לנשי ימיה. דאי
 הוכר לא הוה מספקא לן: לנשי
 ימיה. דכתיב ויהי כמשלש חדשים
 (בראשית לה): אימרע לה רובא. דלא
 תשדיה צמר רוב נשים אלף ספק
 צמר מיעוט ספק צמר רוב: ראשון.
 דספק הוה ראו להיות כהן גדול
 ממנה נפשך: והשני. אס קיימה עד
 שילדה לו צן ודאי ממוסר מספק שמה
 ראשון צן המתה א"ן וקאי עליה צכרת
 ואישתכח א"ן שני ולד חייבי כריתות
 וממוסר: מאי קאמה. ר"א צן יעקב
 היכי מני לנפוקי מספק ממוסר: אמר
 צנינו כו' ספק ממוסר הוה ואסור
 בממוסר. וצכשה: ר"א א"ן אומר
 א"ן ממוסר מספק א"ן כודאי ממוסר
 הוה ומוסר בממוסר. דקסבר ספיקן
 בודאן מותר: והשני ממוסר ודאי הוה
 מספק. כלומר מתוך ספק זה נעשה
 כודאי ממוסר ומותר בממוסר: וקמיפלגי.
 אצ"י ורבא דמר מוקי רבי אליעזר
 צן יעקב להיתירא ומר מוקי ליה
 לנאסורא פליגי צדרי (א) אליעזר: ודאן
 בספיקן אסור. שמה הספק כשר
 הוא ומנלא צא ממוסר כהן וכן ספק
 ממוסר צכפק ממוסר דשמה זה פסול
 וזה כשר: שמוקי. שמוקא אצ"י ואמו
 משתקמו: אסופי. שנאסף מן השוק.
 וצכולהו איכא למיחש שמה מספול
 נמעברה: כוסין. א"ן מקפיד על
 קידושי כסף ושטר דלית ליה גזירה
 שזס דקיחה קיחה וכי מקדש חד
 מנסבא לבידך לפיכך כולן ספק
 ממוסרס חס שמה נמקדשה אמנו לאחר:
 כי אמריפסא. רב יהודה מסיים
 למילמיה ואזיל כי אמרימיה להא
 שמעתא דרב אמר הלכה כר"א קמיה
 דשמואל אמר לי כו': וכולן מוסרין
 לבא זה בזה. אי אמרת ו ספיקן
 בודאן מותר וכ"ש ספיקן צכפקין היינו
 דמשכנת ליה כולן מותרין זה בזה.
 כהנים לויס וישראליס מותרין זה בזה.
 לוי וישראלי חללי גירי וחרורי עבדים
 משוחררין מותרים זה בזה. גירי
 וחרורי ממוסר וממי שמוקי ואסופי
 מותרים זה בזה דקהל גרים לא איקרי
 קהל לפיכך ממוסרס מותרים צהן.
 וכסדר הוה שנויים צקדושין (דף טט:).
 ואם אמר הלכה כר"א. שא"ס ממוסר
 מותר צשמוקי ולא שמוקי צשמוקי ולא
 שמוקי צאסופי (א"כ לא משכנת לה
 כולהו מעוברין): י נשינו. וצנוטס שנתגירו צימי יהושע צערמה ויש צהן
 ד צעדות דכתיב (יהושע ט) וימתס יהושע חוטבי עניס ושאצ"י מיש לעדה:
 הלכתא
 דגם אליבא דרבנן אמר רבא מילמיה דהתם להכי פריך דלרבנן נמי שמוקי שמוקי לא ישא: